

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้ศึกษาผลกระทบของปัจจัยโครงสร้างพื้นฐานของประเทศผู้รับทุนที่มีต่อระดับการออกไปลงทุนทางตรงระหว่างประเทศของประเทศเจ้าของทุน โดยการศึกษาใช้ข้อมูลการลงทุนทางตรงระหว่างประเทศขาออกระหว่างประเทศเจ้าของทุนและประเทศผู้รับทุนจำนวน 48 คู่ตั้งแต่ปีค.ศ. 2007 ถึง 2012 ซึ่งคณะผู้วิจัยพบผลสอดคล้องกับการศึกษาก่อนหน้า ที่การที่ประเทศผู้รับทุนมีปัจจัยโครงสร้างพื้นฐานที่ดีขึ้นส่งผลให้การลงทุนทางตรงระหว่างประเทศจากคู่ประเทศที่เป็นเจ้าของทุนเพิ่มสูงขึ้น ทั้งนี้การศึกษาได้แยกปัจจัยโครงสร้างพื้นฐานออกเป็น 5 ปัจจัย ได้แก่ การคมนาคมทางอากาศ การขนส่งทางทะเล การคมนาคมทางราง โทรคมนาคม และพลังงานไฟฟ้า เพื่อวิเคราะห์ว่าปัจจัยโครงสร้างพื้นฐานใดบ้างของประเทศผู้รับทุนที่มีผลต่อการออกไปลงทุนทางตรงระหว่างประเทศของประเทศเจ้าของทุน ทั้งนี้ผลจากแบบจำลอง Heckman's selection ที่มีการแบ่งกรณีศึกษาตามระดับการพัฒนาของประเทศชี้ให้เห็นว่าผลของปัจจัยโครงสร้างพื้นฐานแต่ละด้านขึ้นอยู่กับว่าคู่ประเทศที่มีการลงทุนทางตรงระหว่างกันมีประเทศเจ้าของทุนและประเทศผู้รับทุนเป็นประเทศพัฒนาแล้ว (Advanced Economy, N) หรือเป็นประเทศกำลังพัฒนา (Less Advanced Economy = S) โดยกรณีที่น่าสนใจคือการลงทุนทางตรงระหว่างประเทศขาออกแบบ N-S ปัจจัยโครงสร้างพื้นฐานที่มีผลต่อการลงทุนทางตรงระหว่างประเทศ คือ การคมนาคมทางอากาศและพลังงานไฟฟ้า ส่วนการลงทุนแบบ S-N กลับกลายเป็นโครงข่ายโทรศัพท์พื้นฐานและการคมนาคมทางรางของประเทศผู้รับทุนที่มีผลต่อการลงทุนทางตรงระหว่างประเทศ

สำหรับกรณีของประเทศไทย ผลจากแบบจำลองและการสัมภาษณ์เชิงลึกบ่งชี้ว่าปัจจัยโครงสร้างพื้นฐานในกรณี S-S มีผลเป็นไปตามคาดการณ์ไว้ โดยเฉพาะ การคมนาคมทางรางและทางน้ำ การสื่อสารโทรคมนาคม และกำลังการผลิตไฟฟ้า อย่างไรก็ดี ในแบบจำลองทางสถิติผลดังกล่าวกลับไม่มีนัยสำคัญเท่าที่ควร

ABSTRACT

The aim of this study to investigate the effect of host country's physical infrastructure on the level of outward foreign direct investment (FDI) from the home country to the host country. Using the bilateral outward FDI between 48 pairs of home and host countries between 2007 and 2012, we find similar results to the previous study that physical infrastructure has a positive (or non-negative) effect on outward FDI. The novelty in our study is the disaggregation of physical infrastructure into 5 categories: 3 infrastructures (air transportation, marine transportation and rail) and 2 utilities (communication and electricity) to examine which mode or which type of host's physical infrastructure has an effect on home country's outward FDI. The findings based on the "Heckman" selection model and case studies show that the mode or type of physical infrastructure that attracts outward FDI depend on the direction of the bilateral outward FDI. If the bilateral outward FDI is from developed country to developing country or N-S, air transportation and electricity are significantly affected the level of outward FDI. On the other hand, if it is S-N, we find that fixed phone and rail transportation to be important determinants of outward FDI from developing country to developed country.

We also draw some implications for the case of Thailand based upon the econometric model and the indepth interview from government agencies and private sectors.